

Dyslexieprotocol

Inleiding

Kinderen met dyslexie ervaren hardnekkige problemen met lezen en/of spellen. Zij lezen vaak langzamer en minder accuraat dan leeftijdsgenoten en maken meer lees- en spellingsfouten. Deze problemen kunnen al zichtbaar zijn in de onderbouw, maar soms pas later in de schoolloopbaan, doordat leerlingen lange tijd hebben kunnen compenseren met sterke cognitieve vaardigheden.

Bij leerlingen met dyslexie verloopt het automatiseren van lees- en spellingvaardigheden moeizaam. Ook op andere gebieden kan automatisering lastig zijn, zoals bij het aanleren van nieuwe vaardigheden, hoofdrekenen en het gelijktijdig uitvoeren van meerdere taken.

Wat is dyslexie?

Dyslexie is een leerstoornis die wordt gekenmerkt door een hardnekkig probleem in het accuraat en/of vlot leren lezen en/of spellen op woordniveau, dat niet het gevolg is van een algemeen leerprobleem, onvoldoende onderwijs of andere belemmerende factoren.

Bij leerlingen met dyslexie is sprake van hardnekkigheid. Dit moet worden aangetoond door middel van herhaalde, genormeerde toetsafnames over een langere periode.

Van didactische resistentie is sprake wanneer extra, planmatige en intensieve didactische interventies nauwelijks leiden tot vooruitgang in lees- en/of spellingvaardigheden.

Didactische resistentie kan worden vastgesteld wanneer een leerling gedurende minimaal een half jaar intensieve begeleiding (twee interventieperioden van elk ten minste 12 effectieve weken) onvoldoende vooruitgang laat zien op genormeerde toetsen.

Onder intensieve begeleiding wordt verstaan:

- minimaal 3 keer per week 20 minuten extra instructie,
- volgens een planmatige en evidence-based aanpak,
- vastgelegd en geëvalueerd in een handelings- of groepsplan.

Bij sommige leerlingen kan een achterstand na intensieve begeleiding alsnog worden ingehaald.

Bij leerlingen met dyslexie blijft echter altijd een zekere achterstand bestaan, ook na systematische hulp.

Dyslexie is blijvend.

Signalering en rol van school

Dyslexie wordt vastgesteld door een GZ-psycholoog of orthopedagoog-generalist met een geldige BIG-registratie en erkende bevoegdheid voor psychodiagnostiek.

Leerkrachten en intern begeleiders spelen een essentiële rol in de vroeg signalering en onderbouwing van lees- en spellingproblemen. Dit gebeurt door:

- het structureel afnemen van genormeerde toetsen (bijv. DMT, AVI, spellingtoetsen),
- het observeren van leerlingen,
- het uitvoeren, vastleggen en evalueren van interventies.

Normering

Een leerling kan in het kader van de vergoedingsregeling ernstige dyslexie worden aangemeld wanneer uit het leesdossier blijkt dat sprake is van ernstige en hardnekkige lees- en/of spellingsproblemen.

Van ernstige achterstand is sprake wanneer de leerling, ondanks intensieve en planmatige begeleiding:

- op lezen en/of spelling herhaaldelijk behoort tot de laagste 10% (percentiel ≤ 10) van de normgroep op genormeerde toetsen,
- vastgesteld op minimaal drie opeenvolgende meetmomenten,
- in combinatie met aangetoonde didactische resistentie.

Voor basisschool De Bongerd betekent dit concreet dat leerlingen kunnen worden aangemeld wanneer:

- zij op de DMT en/of AVI structureel zeer laag scoren (percentiel ≤ 10),
- technisch lezen (DMT): 3x een V- of E score (zwakste 10%) behalen
- de scores zijn vastgesteld na minimaal een half jaar intensieve interventies (minimaal 24 weken),
- alle gegevens zijn vastgelegd in het lees- en begeleidingsdossier.

Wanneer een zorgvuldig schooltraject onvoldoende resultaat oplevert, kunnen school en ouders gezamenlijk besluiten om een dyslexieonderzoek te overwegen. Ouders melden hun kind aan bij een bevoegde diagnosticus. De specialist beoordeelt op basis van het leesdossier van school en ouderinformatie of diagnostisch onderzoek gerechtvaardigd is.

Diagnostiek en vergoedingsregeling

Sinds 2015 valt diagnostiek en behandeling van ernstige dyslexie (ED) onder de Jeugdwet. Diagnostiek wordt vergoed wanneer voldaan is aan de criteria voor ernstige dyslexie.

Behandeling wordt alleen vergoed wanneer daadwerkelijk sprake is.

De uiteindelijke beoordeling is aan de criteria voor ernstige dyslexie ligt bij de bevoegde diagnosticus.